

Програма USAID
з аграрного і
сільського розвитку
(АГРО)



ПОСІБНИК З ЛОГІСТИКИ ТА СПІВРОБІТНИЦТВА ГРОМАД

ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ
ТА ВІДНОВЛЕННЯ ГРОМАД В УМОВАХ ВІЙНИ



Реалізація проекту «Згуртовані громади» та видання посібника стало можливим завдяки підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) у рамках Програми USAID з аграрного і сільського розвитку (АГРО), яка виконується компанією Chemonics International. Думка авторів не обов'язково є офіційною точкою зору USAID чи Уряду США.

Після повномасштабного вторгнення росії в Україну громади опинилися на межі гуманітарної та економічної кризи. На деокупованих територіях та у громадах, що надали прихисток внутрішньо переміщеним особам, люди потребували найнеобхіднішого – їжі, медикаментів, засобів гігієни тощо. Щоб допомогти їм, Програма USAID з аграрного і сільського розвитку (АГРО) та Всеукраїнська асоціація громад розпочали проект «Згуртовані громади». Його завданням стала підтримка громад через логістику товарів першої необхідності. Проект об'єднав міста і села, благодійні фонди та міжнародних донорів довкола спільної мети – допомогти постраждалим громадам вистояти та відновитися.

У посібнику Ви знайдете відповіді на питання:

- **Як знайти потенційних донорів?**
- **Як організувати логістику у воєнний час?**
- **Які життєво важливі вантажі необхідні деокупованим громадам?**
- **Як налагодити співробітництво з територіальними громадами України?**

У посібнику надано практичні рекомендації з відновлення та підтримки деокупованих територій та забезпечення добробуту жителів, внутрішньо переміщених осіб, а також мікро-, малих та середніх підприємств як основи економічної стійкості громад.

**Програма USAID
з аграрного і
сільського розвитку
(АГРО)**

facebook.com/usaaid.agro



**Всеукраїнська
асоціація
громад**

communities.org.ua



ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ

БО	благодійна організація
БТ	благодійне товариство
БФ	благодійний фонд
ВАГ	всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Всеукраїнська асоціація громад»
ВАР	всеукраїнська аграрна рада
ВКФ	всеукраїнський конгрес фермерів
ВПО	внутрішньо переміщена особа
ГО	громадська організація
ДАР	державний аграрний реєстр
ЗЗР	засоби захисту рослин
КНП	комунальне неприбуткове підприємство
МДП	міжнародні дорожні перевезення
МКУ	митний кодекс України
ОВА	обласна військова адміністрація
ОМС	орган місцевого самоврядування
ТГ	територіальна громада
ТЛК	транспортно-логістичний кластер
ТОВ	товариство з обмеженою відповідальністю
ТТН	товарно-транспортна накладна
CRM	міжнародна автомобільна накладна
USAID	агентство США з міжнародного розвитку

ЗМІСТ

Перелік скорочень.....	3
Вступ	7

РОЗДІЛ 01

Інструменти підтримки життєдіяльності та відновлення територіальних громад в умовах війни 11

1.1. Юридичні аспекти діяльності територіальних громад в умовах війни.....	12
1.2. Робота сільських, селищних, міських рад з внутрішньо переміщеними особами	14
1.3. Інструменти державної підтримки.....	17

РОЗДІЛ 02

Організація та адміністрування логістики із доставки товарів для забезпечення продовольчої безпеки та відновлення життєдіяльності територіальних громад в умовах війни..... 22

2.1. Передумови організації та адміністрування логістики із доставки товарів	23
2.2. Логістика перевезень в умовах війни	26
2.2.1. Джерела донорської та державної допомоги під час війни.....	26
2.2.2. Доставка насіння	32
2.2.3. Логістичні ланцюги – як це працює.....	34
2.2.4. Налагодження партнерських відносин між учасниками логістичного процесу.....	35
2.3. Систематизація та автоматизація	36
2.3.1. Логістичний процес	36
2.3.2. Управління транспортом.....	37
2.3.3. Документообіг.....	38

2.4. Особливості перевезень вантажів.....	40
2.4.1. Великогабаритні вантажі.....	40
2.4.2. Особливості перевезення худоби.....	40
2.4.3. Вивезення та зберігання врожаю в умовах військових дій.....	41
2.4.4. Релокація бізнесу, засобів виробництва.....	42
2.5. Міжнародні перевезення та партнерські організації з доставки вантажів	43
2.6. Логістичний майданчик ВАГ на платформі DELLA™	45

РОЗДІЛ 03

Співробітництво територіальних громад для забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану 47

3.1. Законодавча та методологічна база співробітництва	48
3.2. Співпраця у забезпеченні продовольчої безпеки	52
3.2.1. Співпраця між громадами та організаціями/компаніями, донорами та волонтерами	52
3.1.2. Міжнародна допомога через партнерство	54
3.3. Чому потрібно створювати логістичні кластери та хаби	55
3.4. Успішні кейси взаємодопомоги	57

Довідково-інформаційні дані.....	65
----------------------------------	----

Програма USAID АГРО та
Всеукраїнська асоціація громад
допомогли доправити вантажі
з харчами та життєво необхідними
товарами до тих громад, які тяжко
потерпіли від війни

 **200 000**

людей отримали
допомогу



 **1400**
тонн вантажів
доправлено



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



Chemonics
Development works here.



**ВСЕУКРАЇНЬКА
АСОЦІАЦІЯ
ГРОМАД**

ВСТУП

Проект «Програма підтримки продовольчої безпеки

«Згуртовані громади» – це проект, який втілює Всеукраїнська асоціація громад за підтримки Програми USAID АГРО для надання допомоги територіальним громадам в подоланні проблем, спричинених військовими діями росії. Проект виник на початку березня 2022 року, фактично одразу після повномасштабного вторгнення 24 лютого 2022 року росії в Україну, коли територіальні громади опинилися в умовах війни на грані гуманітарної та економічної кризи.

МЕТА ПРОЕКТУ

- надання допомоги територіальним громадам, її жителям, внутрішньо переміщеним особам для підтримки функціонування систем життєзабезпечення в умовах війни через своєчасну логістику продуктів харчування, критично необхідних товарів, матеріально-технічних ресурсів для агровиробництва, речей для ВПО тощо;
- налагодження партнерства між територіальними громадами та іноземними органами місцевого самоврядування ;
- інформаційно-аналітичний супровід через дослідження проблем, консультаційну, аналітичну, юридичну допомогу громадам та Уряду, спрямовану на вирішення проблемних питань громад в умовах війни.

ПОТОЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОЕКТУ

«Допомогу отримали понад 572 територіальних громад. Донорами стали 80 громад та 20 організацій. Здійснено більше 160 перевезень та відправлено більше 700 посилок. Перевезено понад 1400 тонн вантажів.

200 000 осіб, в т.ч. майже 130 000 прямих бенефіціарів, з яких понад:

- 50 000 домогосподарств, отримувачів насіння овочів;
- 707 аграріїв, отримувачів кукурудзи;
- 149 аграріїв, отримувачів ріпаку;
- 100 000 жінок;
- 15 500 ВПО;
- 30 000 жителів деокупованих громад;
- 65 000 осіб похилого віку.

Програма USAID з аграрного та сільського розвитку (АГРО) –

це проект міжнародної технічної допомоги, що впроваджується компанією «Кімонікс Інтернешнл Інк.» у рамках Договору про співпрацю з Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) починаючи з 15 листопада 2019 р.

МЕТА ПРОГРАМИ

Прискорення економічного розвитку сільських громад України шляхом покращення управління в сільськогосподарському секторі, що сприятиме розвитку більш продуктивних, сучасних та прибуткових мікро-, малих та середніх сільськогосподарських підприємств (ММСП), які успішно інтегруватимуться в конкурентні українські та міжнародні ринки.

В умовах повномасштабного вторгнення росії Програма USAID АГРО адаптувала свою діяльність для збереження і відновлення економічної активності сільськогосподарських виробників, поновлення каналів збуту та забезпечення продовольчої безпеки.

Ключові напрямки Програми USAID АГРО

1 Розвиток продуктивності та доступу до ринку



- Розвиток ланцюгів доданої вартості

2 Покращення послуг для агросектору



- Фінтех та цифрові рішення
- Роботизовані та безпілотні технології
- Відновлення агробізнесу

3 Вдосконалення регуляторного середовища



- Земельна реформа та просторове планування
- Реформа гідротехнічної меліорації
- Підтримка громад та аграріїв в умовах війни



Ініціатива USAID на підтримку стійкості агросектору AGRI-Україна

Дізнатися більше про програму

ІНСТРУМЕНТИ ПРОГРАМИ USAID АГРО

- Інформація та стимули для покращення практик в агробізнесі – навчання, консультації, методичні матеріали.
- Доступ до матеріально-технічних ресурсів, технологій та знань для аграрних ММСП та супровідних підприємств – надавачів послуг в агро.
- Підтримка розвитку пріоритетних напрямків через гранти та субгранти.

Про актуальні гранти та конкурси можна дізнатися [TUT](#)

КОНТАКТИ:

Facebook, Twitter:
[@usaid.agro](#)

Електронна пошта:
agro.office@chemonics.com

Детальніше про відкриті конкурси і гранти [TUT](#)



Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Всеукраїнська асоціація громад»

є загальнонаціональним об'єднанням органів місцевого самоврядування, яке у 2009 році під назвою «Всеукраїнська асоціація сільських та селищних рад» (ВАССР) утворили понад 8000 сільських і селищних рад. ВАГ послідовно захищає та відстоює інтереси місцевого самоврядування, взаємодіє з державою з питань децентралізації повноважень та ресурсів, реформування територіальної організації влади, розвитку сільських територій, земельної реформи, задоволення потреб територіальних громад.

МІСІЯ ТА МЕТА ВАГ

Забезпечення максимально можливого врахування державою інтересів кожного села, селища, містечка у ході децентралізаційної реформи, утворення насправді спроможних територіальних громад та створення належних умов для їх сталого розвитку на благо жителів. Кінцевою метою діяльності ВАГ є сталий розвиток сільських територій через розбудову самоврядування у територіальних громадах.

ПРІОРИТЕТИ ВАГ

ОРГАНІЗАЦІЙНІ

- Реалізація проекту “Згуртовані громади”
- Ініціативи щодо:
 - створення Платформи та Фонду відновлення громад
 - створення Фонду розвитку сільських територій
 - розвитку міжнародної співпраці ВАГ та міжнародного партнерства громад
 - нової стратегії та програм підтримки сільського та аграрного розвитку у контексті євроінтеграції України

ЗАКОНОДАВЧІ

- Діяльність органів місцевого самоврядування
- Розвиток громад, у першу чергу – сільський розвиток
- Бюджетна та податкова політика
- Аграрна політика та земельні відносини
- Євроінтеграція та доступ до інструментів підтримки країн-кандидатів у сфері сільського та аграрного розвитку (IPARD III)

ЧЛЕНСТВО ВАГ



ІНСТРУМЕНТИ ДІЯЛЬНОСТІ ВАГ

- Представлення та лобювання інтересів своїх громад через участь у комітетах ВАГ, робочих нарадах та форумах.
- Участь у семінарах, вебінарах, тренінгах, конференціях тощо; створення навчальних матеріалів за допомогою власної продакшн-студії.
- Інформаційна та консультаційна допомога від регіональних координаторів.
- Консультування та підтримка громад.

Комунікації з представниками територіальних громад, членів ВАГ здійснюються через:



communities.org.ua



www.facebook.com/vassr.org



youtube.com/@land2597



t.me/pulsgromad



chats.viber.com/pulsgromad

РОЗДІЛ 01



ІНСТРУМЕНТИ ПІДТРИМКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ВІДНОВЛЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ВІЙНИ

1.1. ЮРИДИЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ВІЙНИ



Питання № 1:

Які особливості нормативно-правового регулювання роботи громад у період воєнного стану?

Нормативно-правові акти, які діяли до введення воєнного стану в Україні, зберігають свою чинність, з урахуванням положень [Закону України «Про правовий режим воєнного стану» від 12 травня 2015 р.](#) та інших законів, які були прийняті для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави. Закон України «Про правовий режим воєнного стану» визначає зміст правового режиму воєнного стану, правові засади діяльності органів державної влади, військового командування, військових адміністрацій, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій в умовах воєнного стану, гарантії прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб.



Питання № 2:

Який правовий режим діяльності органів місцевого самоврядування при утворенні військової адміністрації?

У разі утворення військової адміністрації населеного пункту:

- 1) начальник військової адміністрації:
 - крім повноважень, віднесених до його компетенції Законом України «Про правовий режим воєнного стану», здійснює повноваження сільської, селищної, міської ради, її виконавчого комітету, сільського, селищного, міського голови;
 - може затвердити тимчасову структуру виконавчих органів сільської, селищної, міської ради. Для працівників, посади яких не включені до тимчасових штатних розписів, оголошується простій або здійснюється їх переведення на рівнозначну чи нижчу посаду.
 - 2) апарат сільської, селищної, міської ради та її виконавчого комітету, інші виконавчі органи, комунальні підприємства, установи та організації відповідної територіальної громади підпорядковуються начальнику відповідної військової адміністрації.
-



Питання № 3:

Хто може представляти інтереси громади у воєнний час?

Інтереси територіальної громади у період дії воєнного стану представляє відповідна сільська, селищна, міська рада. За наявності правових підстав за рішенням Президента України та поданням обласних державних адміністрацій або військового командування на територіях, на яких введено воєнний стан можуть **утворюватися військові адміністрації як тимчасові державні органи**.



Питання № 4:

Які особливості бюджетування у період воєнного стану?

Суттєвий вплив на діяльність територіальних громад в умовах війни мають норми **Бюджетного кодексу України**, який визначає, що в умовах воєнного стану або для здійснення згідно із законом заходів загальної мобілізації:

- 1) не застосовуються або застосовується в особливому порядку ряд норм Бюджетного кодексу України (п.22, 222, 223, 224, 266 Розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення»);
- 2) функції органів місцевого самоврядування, їх виконавчих органів, місцевих державних адміністрацій, військово-цивільних адміністрацій у частині бюджетних повноважень здійснюють військові адміністрації відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану»;
- 3) органи місцевого самоврядування або військові адміністрації можуть приймати рішення про перерахування коштів з місцевих бюджетів до державного бюджету, а також про спрямування залишків коштів за субвенціями з державного бюджету місцевим бюджетам, збережених на рахунках місцевих бюджетів станом на 1 січня 2022 року, на:
 - заходи територіальної оборони;
 - задоволення продовольчих потреб цивільного населення;
 - евакуацію/вивезення/переміщення цивільного населення із місцевості, де ведуться бойові дії та небезпечних територій у безпечні місця, зокрема на оплату транспортних послуг, пально-мастильних матеріалів, облаштування місць розміщення громадян, які у зв'язку з бойовими діями залишили місце проживання/перебування;
 - оплату інших заходів, спрямованих на підтримку цивільного населення в умовах воєнного стану.

Уточнення закладених в Бюджетному кодексі України норм знайшло своє подальше втілення у наступних [підзаконних актах України](#).

1.2. РОБОТА СІЛЬСЬКИХ, СЕЛИЩНИХ, МІСЬКИХ РАД З ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМИ ОСОБАМИ

Підготовка виконкому сільської, селищної, міської ради до роботи з внутрішньо переміщеними особами

КРОК 1

Формування правових підстав

для роботи з Єдиною інформаційною базою даних про внутрішньо переміщених осіб:

- **Варіант 1.** Оформлення наказу Голови виконкому ради на уповноваженого працівника сільської, селищної, міської ради (як правило працівника відділу соціального захисту) або ЦНАП.
- **Варіант 2.** Наявність відповідних повноважень уповноваженого працівника у посадовій інструкції чи трудовому контракті.

КРОК 2

Оформлення особистого файлового або апаратного електронного цифрового ключа-підпису,

що дозволяє проходити авторизацію в кабінеті ради чи ЦНАП при вході в Єдину інформаційну базу даних про внутрішньо переміщених осіб.

КРОК 3

Підключення виконкому ради або ЦНАП до Єдиної інформаційної бази даних

про внутрішньо переміщених осіб через лист-звернення Голови сільської, селищної, міської ради до Мінсоцполітики.

КРОК 4

Оформлена електронна заявка

на сайті Мінсоцполітики про підключення Єдиної бази.

Допомога внутрішньо переміщеним особам на проживання



Правова основа:

Постанова КМУ від 20 березня 2022 р. №332 «Деякі питання виплати допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам»:

- Порядок надання допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам;
- Порядок використання коштів державного бюджету для надання допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам.

Хто має право на отримання допомоги на проживання?

→ **Надання допомоги на проживання** передбачено для осіб, які перемістилися з:

- тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя;
- території адміністративно-територіальної одиниці, де проводяться бойові дії;
- території, що визначена в переліку адміністративно-територіальних одиниць, на території яких платникам єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, які перебувають на обліку на відповідній території, може надаватися допомога в рамках Програми "єПідтримка", затвердженій розпорядженням Кабінету Міністрів України від 6 березня 2022 р. №204.

Як отримати допомогу внутрішньо переміщеній особі?

→ **Для отримання допомоги на проживання** особа повинна мати статус внутрішньо переміщеної особи. Якщо вона не має такого статусу, то її треба взяти на облік як внутрішньо переміщену особу:

- облік зацікавленої особи як внутрішньо переміщеної особи в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб;
- формування електронної справи для надання допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам за її заявою.

→ **Хто має оформити звернення особи на отримання допомоги на проживання:**

- уповноважена особа виконавчого комітету сільської, селищної, міської ради ;
- працівник ЦПАП.

Соціальна програма «Прихисток»

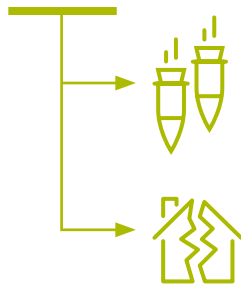


Правова основа:

Постанова КМУ від 19 березня 2022 р. №333, якою затверджений порядок компенсації витрат за тимчасове розміщення (перебування) внутрішньо переміщених осіб.

Хто має право на отримання компенсації за програмою «Прихисток»

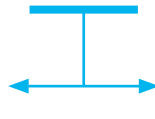
→ Особи, які безоплатно тимчасово розмістили внутрішньо переміщених осіб, які:



перемістилися з територій, на яких ведуться бойові дії або тимчасово окупованих росією;

житло яких зруйноване або непридатне для проживання внаслідок пошкодження, інформація про яке:

має документальне підтвердження від органів місцевого самоврядування факту пошкодження/знищення нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією;



внесена до Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією.



Протягом п'яти днів із дня закінчення звітного місяця особа, яка претендує на допомогу, подає до виконавчого органу сільської, селищної, міської ради, районної в м. Києві держадміністрації, відповідної військової адміністрації за місцем розташування житлового приміщення заяву за формою згідно з Додатком 2 до Постанови КМУ від 19 березня 2022 р. №333.

1.3. ІНСТРУМЕНТИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ



Правовою основою для забезпечення державної та грантової підтримки мікро-, малих та середніх підприємств в агросекторі є:

Закон України «Про державну підтримку сільського господарства в Україні» від 24 червня 2004 р.

Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» від 22 березня 2012 р.

Розподіл державних та грантових коштів здійснюється через:

Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві

Закон України «Про Фонд часткового гарантування кредитів у сільському господарстві» від 4 листопада 2021 р.

Надання* часткових гарантій за кредитними зобов'язаннями суб'єктів малого і середнього підприємництва, що провадять діяльність у галузі сільського господарства.

* Фонд надає гарантії на строк дії кредитного договору, але не більше як на 10 років.

Український державний фонд підтримки фермерських господарств

Постанова КМУ від 16 серпня 2022 р. №918 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання підтримки фермерським господарствам та іншим виробникам сільськогосподарської продукції»

Кошти надаються за напрямками:

- спеціальна бюджетна дотація за утримання великої рогатої худоби (корів) усіх напрямів продуктивності;
- бюджетна субсидія на одиницю оброблюваних угідь сільськогосподарського призначення (1 гектар) для провадження сільськогосподарської діяльності.

Фонд розвитку підприємництва

Постанова КМУ від 24 січня 2020 р. №28 «Про надання фінансової державної підтримки»

Види підтримки:

- часткова компенсація Фондом процентних ставок за кредитами суб'єктів підприємництва;
- надання Фондом гарантій уповноваженим банкам на забезпечення виконання зобов'язань за кредитами, наданими суб'єктам підприємництва.

Державний аграрний реєстр

Постанова КМУ від 2 червня 2021 р. №573 «Про функціонування Державного аграрного реєстру»

Актуальні програми державної підтримки, яку можна отримати шляхом подачі заявки через Державний аграрний реєстр:

- фінансування оборотного капіталу суб'єкта підприємництва;
- інвестиційні цілі.

Фінансування оборотного капіталу суб'єкта підприємства через ДАР відбувається за такими пріоритетними напрямками:

Фінансування суб'єктів підприємства –

сільськогосподарських товаровиробників для провадження сільськогосподарської діяльності.

Підтримка суб'єктів підприємства,

що провадять діяльність із виробництва, переробки сільськогосподарської продукції та її реалізації за видами економічної діяльності 10.51, 10.61, 10.71 відповідно до Класифікації видів економічної діяльності.

Відбудова зруйнованих внаслідок військової агресії основних засобів суб'єктів підприємства,

що підтверджується відповідними документами:

-
- акти руйнувань та пошкоджень із зазначенням їх причини;
 - акти пошкодження (знищення) рухомого майна;
 - витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань щодо відкриття кримінального провадження;
 - реєстрові дані Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією росії;
 - звіт про оцінку майна (акт оцінки майна).
-

Підтримка суб'єктів підприємства

шляхом пролонгації діючих кредитів, наданих для фінансування оборотного капіталу строком до 12 місяців, які провадять господарську діяльність та/або виробничі потужності яких розміщено (було розміщено) на територіях, включених до переліку територій, на яких велися бойові дії, та/або на територіях, які були тимчасово окуповані Російською Федерацією, затвердженого відповідно до Постанови КМУ від 6 грудня 2022 р. №1364.

Державна підтримка у формі кредитних коштів може бути надана через ДАР на такі інвестиційні цілі:



Придбання та/або модернізація основних засобів

суб'єктом підприємництва, за винятком придбання транспортних засобів (крім тих, що будуть використовуватися в комерційних та виробничих цілях).



Придбання нежитлової нерухомості та/або земельних ділянок

з метою провадження суб'єктом підприємництва господарської діяльності без права передачі такої нерухомості в платне або безоплатне користування третім особам.



Придбання об'єктів права інтелектуальної власності

за договорами комерційної концесії (франчайзингу), пов'язаних із реалізацією суб'єктом підприємництва інвестиційного проекту.



Здійснення будівництва, реконструкції, ремонту у нежитлових приміщеннях,

в яких суб'єкт підприємництва провадить основну господарську діяльність, які на праві власності або користування належать суб'єкту підприємництва.

Умови кредитування через програми ДАР:



Максимальна сума кредиту (кредитів),

за яким надається (надаються) державна підтримка суб'єкту підприємництва разом з учасниками групи пов'язаних з ним контрагентів, **не може перевищувати 60 млн гривень, крім:**

кредиту (кредитів), що надається (надаються) фізичній особі-підприємцю, який **не може перевищувати 3 млн гривень**

кредиту (кредитів), що надається (надаються) суб'єкту підприємництва за напрямом провадження сільсько-господарської діяльності, який **не може перевищувати 90 млн гривень**



Строк, протягом якого суб'єкти підприємництва можуть звернутися за отриманням державної підтримки, становить п'ять років з дня набрання чинності Постановою КМУ від 24 січня 2020 р. №28 "Про надання фінансової державної підтримки", **тобто до 29 січня 2025 року.**



**Максимальний
строк кредитування
не може
перевищувати:**

**3 років
на фінансування
оборотного капіталу**

з можливістю пролонгації кредиту на строк до 12 місяців за напрямом – підтримка суб'єктів підприємництва шляхом пролонгації діючих кредитів, наданих для фінансування оборотного капіталу згідно з цим Порядком строком до 12 місяців, які провадять господарську діяльність та/або виробничі потужності яких розміщено (було розміщено) на територіях, включених до переліку територій, на яких велися бойові дії, та/або на територіях, які були тимчасово окуповані Російською Федерацією, затвердженого відповідно до Постанови КМУ від 6 грудня 2022 р. №1364.

**5 років
на інвестиційні цілі.**

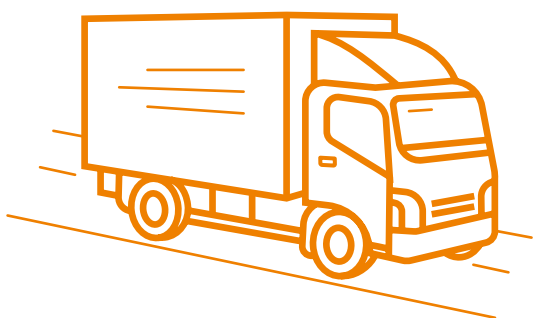
**Строк до 31 березня 2024 р.
за кредитами, наданими
суб'єктам підприємництва
у 2022 році за напрямом
фінансування суб'єктів
підприємництва
сільськогосподарських
товаровиробників
для провадження
сільськогосподарської діяльності**

мають право продовжити строк кредитування за укладеними кредитними договорами до 31 березня 2024 р. за умови погашення до 25 відсотків суми отриманого кредиту.



Відстрочка платежу суб'єкта підприємництва щодо повернення кредиту або його частини та сплати відсотків за кредитом **не може становити більше 12 місяців.**

РОЗДІЛ 02



ОРГАНІЗАЦІЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ ЛОГІСТИКИ ІЗ ДОСТАВКИ ТОВАРІВ

ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ
БЕЗПЕКИ ТА ВІДНОВЛЕННЯ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ВІЙНИ

2.1. ПЕРЕДУМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ ЛОГІСТИКИ ІЗ ДОСТАВКИ ТОВАРІВ

Повномасштабне вторгнення росії завдало потужного удару по усіх ланках економіки держави, спричинило масову руйнацію критичної інфраструктури, житлового комплексу та стало викликом щодо забезпечення продовольчої безпеки та відновлення життєдіяльності в громадах. Перед керівниками органів місцевого самоврядування постали кризові питання, з якими вони раніше не стикалися і які необхідно було негайно вирішувати. Недостатність власних ресурсів у громадах посилювала критичність ситуації. Виникла ініціатива в налагодженні співпраці між територіальними громадами та організації логістики перевезень життєво важливих товарів у громади, які опинилися на лінії фронту, та деокуповані громади.

ВИКЛИКИ

перед керівництвом держави, кожною територіальною громадою, кожним українцем



Основні з 1000 НАГАЛЬНИХ ПИТАНЬ,
на які територіальні громади не змогли знайти відповіді*



* відповідно до опитування, яке проводила ВАГ у травні 2022 року.

Фундамент для організації допомоги громадам – вивчення їхніх потреб.

Результати опитування, проведеного ВАГ:

Вивчення потреб громад в умовах війни

(19 – 24 травня 2022 року)



Ідея опитування

швидко отримати інформацію від більш широкого кола респондентів



Мета опитування

виявлення потреб та/чи можливостей громад щодо взаємодопомоги



Коло респондентів

73 ОМС, з яких:
31 – ті, хто мають можливості допомагати
42 – ті, кому потрібна допомога

Виявлено наступні потреби територіальних громад



Основні джерела отримання допомоги громадами



Результати опитування територіальних громад

ОСНОВНІ ПРІОРИТЕТИ ДІЯЛЬНОСТІ ВАГ ПІД ЧАС ВІЙНИ:

- Підтримка життєдіяльності територіальних громад.
- Стимулювання економічної стабільності громад.
- Допомога постраждалим.
- Спрямування допомоги відповідно до обставин.
- Розширення кола партнерів.
- Збільшення кількості бенефіціарів.

РЕКОМЕНДАЦІЇ КЕРІВНИКАМ

деокупованих територіальних громад

ЗБЕРІТЬ ТА СИСТЕМАТИЗУЙТЕ ДАНІ ПРО ПОТРЕБИ ГРОМАДИ ЗА ТАКИМИ ПОКАЗНИКАМИ:

→ **Індивідуальні:** розраховувати потреби мешканців на 2 тижні; визначити кількість отримувачів; прорахувати кількість необхідної продукції, речей (кг/шт./уп.) з розрахунку на 1 особу та сумарно на усіх мешканців.

→ **Домогосподарські:** розраховувати потреби на 1 домогосподарство та сумарно на кількість домогосподарств по територіальній громаді.

→ **Бізнесові:** вивчити проблеми бізнесу: руйнування будівель; пошкодження техніки; нестачу кадрів; потреби у релокації засобів виробництва, насінневого матеріалі, мін-добривах, хімічних препаратах, ЗЗР, пально-мастильних матеріалах та потребу у консультуванні.

→ **Комунальні:** визначити пошкодження комунальної власності: будівель, техніки, водопровідно-каналізаційних, газових мереж та ліній електропередач; визначити потреби для відновлення надання першочергових послуг населенню, зокрема медичних; відновлення пошкодженої інфраструктури; переходу на альтернативні види енергетики.

ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ЗІБРАНОЇ ІНФОРМАЦІЇ РОЗРОБИТИ ПЛАН ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОТРЕБ ЧЕРЕЗ ЗВЕРНЕННЯ ДО ДЕРЖАВНИХ СТРУКТУР, ДОНОРІВ, ОРГАНІЗАЦІЮ ЛОГІСТИКИ.

2.2. ЛОГІСТИКА ПЕРЕВЕЗЕНЬ В УМОВАХ ВІЙНИ

2.2.1. ДЖЕРЕЛА ДОНОРСЬКОЇ ТА ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Державна допомога українцям під час війни

Хто може отримати допомогу?

Внутрішньо переміщені особи

на проживання:

- діти та особи з інвалідністю - 3000 грн на місяць;
- дорослі особи - 2000 грн на місяць.

Власники житла,

які розміщують у себе ВПО

- 443 грн за кожну ВПО.

Жителі територіальних громад

в регіонах, на території яких тривають активні бойові дії

- соціальна допомога по забезпеченню населення продовольчими товарами.

Підприємці,

які працевлаштували ВПО

- 6500 грн: одна мінімальна зарплата за перший та другий місяць роботи ВПО.

Підприємства,

які потребують релокації бізнесу:

- [Постанова КМУ від 17 березня 2022 р. № 305](#): регламентує безоплатне перевезення майна згідно з переліком Міністерства інфраструктури
- [Розпорядження КМУ від 25 березня 2022 р. № 246-р](#): передбачає план невідкладних заходів з переміщення виробничих потужностей з територій, де ведуться бойові дії та/або є загроза бойових дій, на безпечну територію

Як отримати допомогу?

ВПО потрібно звернутися до органу соціального захисту, уповноваженої особи ОМС чи ЦНАП або подати заяву через портал [Дія](#).

Власнику житла потрібно звернутися до ОМС з заявою або подати заяву через портал [Дія](#).

Необхідно звернутися через територіальну громаду до обласної військової адміністрації. Програма працює через ОВА відповідно до [Розпорядження КМУ від 6 березня 2022 р. № 204-р](#) та [Постанови КМУ від 20 березня 2022 р. № 328](#).

Підприємцю необхідно подати заяву на порталі [Дія](#) або в місцевому Центрі зайнятості не пізніше ніж через 5 днів після працевлаштування ВПО відповідно до [Постанови КМУ від 20 березня 2022 р. №331](#).

Для участі у програмі необхідно заповнити та подати заявку на сайті [Аукціони Прозоро.Продажі](#).

Державна допомога сільгоспвиробникам під час війни

Яку допомогу можна отримати?

Доступні кредити 5-7-9%:

видаються на суму до 1,5 млн гривень строком до 5 років.

(Держава компенсує різницю між комерційною відсотковою ставкою банку та кінцевою ставкою для учасника програми (5, 7 або 9%)

Виплати

3100 грн на 1 га оброблювальних с/г угідь (розмір земельної ділянки до 120 га)

Виплати

5300 грн на 1 корову (від 3-х до 100 корів)

Безкоштовне отримання рукавів

для тимчасового зберігання зерна: використання виключно для зберігання власно вирощеної продукції; площа землі від 100 до 10 000 га

Гранти

на створення або розвиток власного бізнесу:

- садівництва, ягідництва та виноградарства;
- тепличного господарства;
- переробних підприємств.

Куди звертатися?

До відділення банку, який залучений до кредитування за програмою 5-7-9%, зокрема: ПриватБанк, Райффайзен Банк Аваль, Ощадбанк, ПУМБ, Укргазбанк
Детальні роз'яснення щодо участі у програмі на сайті: <https://5-7-9.gov.ua/>

Зареєструватися у [Державному аграрному реєстрі](#) та подавати заявку через особистий електронний кабінет у ДАР.

Подати заявку на Порталі [Дія: Єрбота](#) або у відділенні уповноваженого банку: ПриватБанк, Райффайзен Банк Аваль, Ощадбанк, ПУМБ, Укргазбанк, УкрСиббанк, ОТП Банк, Сенс Банк, Укрексімбанк, Таскомбанк, Універсал Банк.

Державна допомога органам місцевого самоврядування під час війни

Програма

Отримання Органами місцевого самоврядування коштів від Мінсоцполітики для надання допомоги жителям своєї громади згідно з [Постановою КМУ від 7 березня 2022 р. № 220.](#)

Фінансування заходів, спрямованих на реалізацію проектів з відновлення соціальної інфраструктури, об'єктів ЖКГ тощо у регіонах, що постраждали внаслідок військового конфлікту, а також у тих, що зазнали найбільшого навантаження через значний вплив ВПО, через участь у Програмі з відновлення України згідно з [Постановою КМУ від 1 березня 2022 р. № 174.](#)

Куди звертатися?

Пропозиції в письмовій та/або електронній формі надсилаються до Мінсоцполітики з зазначенням напрямку спрямування коштів відповідно до п. 3 [Порядку надання гуманітарної та іншої допомоги цивільному населенню в умовах воєнного стану в Україні.](#) Розподіл коштів здійснює комісія з питань розподілу коштів для надання допомоги в умовах воєнного стану, утворена Мінсоцполітики.

Пропозиції щодо проектів, що фінансуватимуться за рахунок субвенції, подаються до Мінрегіону відповідно до п. 7 [Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію проектів у рамках Програми з відновлення України.](#) Перелік проектів, на які можуть видати субвенцію, визначається вище вказаним Порядком.

Де керівникам територіальних громад шукати недержавну донорську допомогу?

Обласні військові адміністрації

володіють базами даних донорів та узагальненими даними потреб територіальних громад

передають допомогу жителям через громади

Міжнародні програми, проекти, фонди, організації

надають допомогу: продукти харчування, гігієнічні засоби, генератори, насіння, техніку та багато інших товарів критичної необхідності

під час війни об'єми міжнародної допомоги суттєво збільшились

Українські благодійні та волонтерські фонди, фундації, організації

організують збір та надають різноманітну допомогу товарами та послугами відповідно до поточних потреб та запитів громад

Територіальні громади

передають іншим громадам допомогу, яку отримали від своїх мешканців, бізнесових структур, міжнародних партнерів

ДОНОРСЬКА ДОПОМОГА

Де можна отримати інформацію
про міжнародні програми допомоги під час війни?



Агентство з міжнародного
розвитку США (USAID)

www.facebook.com/USAID
www.facebook.com/USAIDUkraine
www.facebook.com/usaid.agro



Європейський механізм
цивільного захисту
(EUCPM)

[civil-protection-humanitarian-aid.
ec.europa.eu/](http://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/)



Координаційний центр
запобігання катастрофам
при НАТО (EADRCC)

[www.nato.int/cps/en/natohq/
topics_117757.htm](http://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_117757.htm)



Управління з координації
гуманітарних питань ООН
(OCHA)

www.unocha.org/ukraine



WFP (Глобальна
продовольча програма)

www.wfp.org



Дитячий фонд ООН
(UNICEF)

www.unicef.org/ukraine/about-unicef



Агентство ООН у справах
Біженців (UNHCR)

www.unhcr.org/ua



Фонд з питань
народонаселення (UNFPA)

ukraine.unfpa.org/uk



Програма розвитку ООН
(UNDP)

www.undp.org/uk/ukraine



ICRC

Міжнародний комітет
Червоного Хреста (ICRC)

blogs.icrc.org/ua



World Health
Organization

Всесвітня організація
здоров'я (WHO)

[www.who.int/ukraine/uk/
publications/9789241516822](https://www.who.int/ukraine/uk/publications/9789241516822)



Ізраїльський форум
міжнародної гуманітарної
допомоги (ISRAAID)

www.israaid.org



Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Німецьке товариство
міжнародного
співробітництва (GIZ)

[www.giz.de/en/worldwide/32413.
html](https://www.giz.de/en/worldwide/32413.html)



Консультативна місія
Європейського Союзу в
Україні (EUAM)

www.euam-ukraine.eu/ua

Це не повний перелік донорських організацій, які надають допомогу Україні.
Більше інформації про міжнародні благодійні організації можна знайти на сайтах:
decentralization.gov.ua/news/16344, www.prostir.ua, gurt.org.ua



РАДИМО!

Стежте за інформацією на ресурсах цих організацій, щоб мати можливість вчасно подати запит та долучитися до ініціатив донорів.

До кого ще можна звернутися по допомогу?

- До Всеукраїнської асоціації громад, надіславши лист* на електронну адресу: office@communities.org.ua або безпосередньо до відповідної організації чи територіальної громади (e-адреси та посилання на сайти надано у п. 3.2).
- До [Всеукраїнського Конгресу Фермерів](#)
- До [Всеукраїнської аграрної ради](#)

* Зразок листа [ТУТ](#)

2.2.2. ДОСТАВКА НАСІННЯ

Як аграріям отримати насіннєвий матеріал від держави або грантодавців?



Державний
Аграрний
Реєстр

Зробити заявку у
[Державному](#)
[аграрному реєстрі](#).



Як домогосподарствам отримати насіннєвий матеріал?

Звернутися безпосередньо до керівництва своєї громади.

Як територіальним громадам отримати насіннєвий матеріал для передачі своїм жителям?

- вивчити та систематизувати потребу в насіннєвому матеріалі:
 - визначити кількість дворів/кількість фермерів, які потребують насіння, та площі ділянок, які вони планують засівати;
 - окремо виділити пільгові категорії населення;
 - виокремити фермерські господарства, керівниками яких є жінки, особи з інклюзією, ветерани війни/АТО/ООС та інші групи GESI;
 - прорахувати по кожній культурі окремо потребу у насіннєвому матеріалі (кількість насінин/посівних одиниць/кілограмів/грамів);
 - звернутися з проханням до відповідних донорських організацій, які можуть надати допомогу насіннєвим матеріалом або у його пошуку;
- у разі успішного отримання насіннєвого матеріалу у достатній кількості, розподілити його між замовниками;
- якщо ж насіння отримано у меншій кількості, ніж замовлено, надати перевагу вразливим категоріям;
- роздачу насіннєвого матеріалу здійснювати по заздалегідь сформованому списку/відомості роздачі під підпис отримувача;
- прозвітувати перед надавачем допомоги про отримання та роздачу насіння.


Як аграріям отримати насіннєвий матеріал та іншу допомогу?


Одразу, як тільки побачили оголошення, реєструвати заявку в [ДАР](#).


Де можна знайти рекомендації щодо вирощування окремих культур?


- сайти насіннєвих компаній;
- інфографіка, підготовлена Програмою USAID АГРО, про сорти наданих овочів з рекомендаціями, як сіяти, доглядати та зберігати врожай, [ТУТ](#)


Організації, які можуть допомогти у пошуку насіння:

	Міністерство аграрної політики та продовольства України	Міністерство аграрної політики та продовольства України	minagro.gov.ua
---	---	---	--

	Програма USAID з аграрного та сільського розвитку АГРО		www.facebook.com/usaiddagro
---	--	--	---

	Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Всеукраїнська асоціація громад»		communities.org.ua
---	---	--	--



	Всеукраїнська аграрна рада		uacouncil.org/uk
---	----------------------------	--	--



	Всеукраїнський конгрес фермерів		farmers.org.ua
--	---------------------------------	--	--

Насіннєві компанії, які можуть надавати насіння:

	bayer.com/uk/ua/ukraine-home		rijkzwaan.ua
---	--	--	--

	ua.hazera.com		syngenta.ua
---	--	--	--

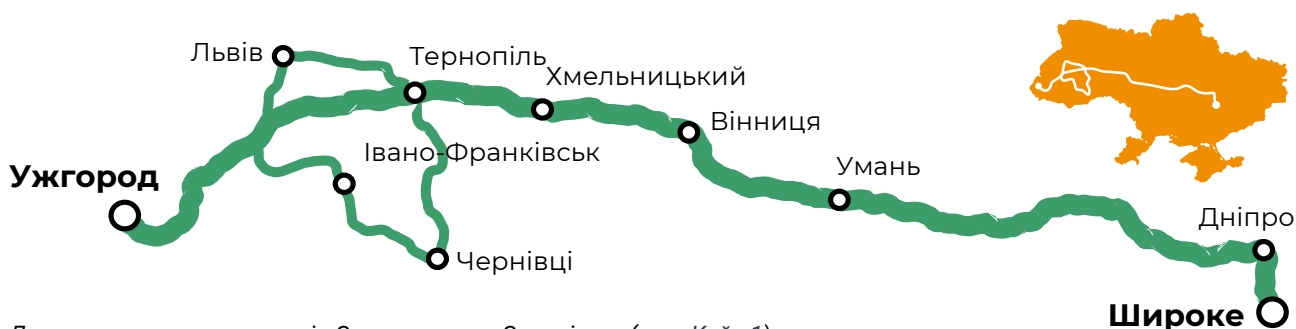
	enzazaden.com/ua/products-and-services/our-products		larkseeds.com.ua
---	--	--	--

	nunhems.com/ua/uk.html		vegetables.bayer.com/ua/uk-ua/products/seminis.html
---	--	--	--

2.2.3. ЛОГІСТИЧНІ ЛАНЦЮГИ – ЯК ЦЕ ПРАЦЮЄ

Логістичний ланцюг

- створюється для перевезень вантажів на великі відстані
- об'єднує велику кількість осіб надавачів та отримувачів допомоги
- потребує постійної комунікації з учасниками



Що необхідно врахувати при організації логістичного ланцюга?

- 1. Економічну доцільність:** вартість перевезення не повинна перевищувати вартість вантажу.
- 2. Заповненість вантажівки:** транспортні засоби необхідно заповнювати максимально відповідно до їх вантажопідйомності та допустимих об'ємів.
- 3. Наближеність:** знаходити вантажівки, максимально наближені до точки завантаження.

Які вантажівки використовувати на «довгих» маршрутах?

- Тентовані, які можуть перевозити 20 або 10 тонн вантажу.
- Ізотермічні для перевезення овочів у зимовий період.
- З холодильними установками для перевезення продуктів, які швидко псуються.



ВАЖЛИВО!

Щоб логістичний ланцюг працював, необхідно:

- розробити найоптимальніший маршрут;
- спланувати точки завантаження максимально близько до маршруту;
- врахувати витрати пального та наявність АЗС на маршруті;
- врахувати ресурси для завантаження/розвантаження автівок;
- налагодити чіткі комунікації з кожним учасником ланцюга;
- надати необхідні контакти учасникам ланцюга.

2.2.4. НАЛАГОДЖЕННЯ ПАРТНЕРСЬКИХ ВІДНОСИН МІЖ УЧАСНИКАМИ ЛОГІСТИЧНОГО ПРОЦЕСУ

Логістичний процес потребує налагодження довірливих відносин між учасниками. Для створення таких відносин потрібно:

- верифікувати учасників:
 - обмінятися правоустановлюваними документами та контактами;
 - перевірити учасника на сайті opendatabot.ua та youcontrol.com.ua (через код ЄДРПОУ);
 - промоніторити організацію у реєстрі судових рішень scanbe.io
 - заручитись рекомендаціями

- забезпечити ефективні інформаційні зв'язки;

- налагодити електронний обмін даних;

- запровадити сумісне планування;

- дотримуватись домовленостей;

- вчасно реагувати на повідомлення від партнерів.



ВАЖЛИВО!

Для підсилення партнерства висвітлювати інформацію про учасників на своїх інформаційних ресурсах, висловлювати подяки та рекомендувати послуги своїх партнерів іншим.

2.3. СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ТА АВТОМАТИЗАЦІЯ

2.3.1. ЛОГІСТИЧНИЙ ПРОЦЕС

Щоб логістична система працювала ефективно та надійно, її треба автоматизувати. Це дозволить:

- контролювати транспортні перевезення та формувати звітність;
- мати оперативний доступ до інформації щодо замовлень та ресурсів, які надаються;
- мати доступність даних для аудиту витрат та аналізу для прийняття рішень;
- контролювати документообіг на будь-якому етапі діяльності;
- скоротити час на виконання завдань;
- прискорити процес оформлення, доставки, звітності;
- зменшити кількість людських помилок.

Зробити це не складно. Для систематизації та автоматизації логістики ВАГ використовує:

- транспортний майданчик [Della*](#);
- систему управління проектами [Worksection](#);
- хмарне сховище Google;
- таблиці EXCEL.

* Детальний опис Della у п.2.6

Що таке Worksection?

це система управління проектами, де можна працювати одночасно багатьом учасникам, збирати та опрацьовувати інформацію про доставку вантажів від донорів до кінцевих бенефіціарів та формувати звітність.

Приклади роботи у системі [Worksection TUI](#)



Як працювати у системі управління проектами Worksection?



у системі одночасно працюють усі учасники команди та можуть долучатися представники громад та інших організацій;



кожен з учасників отримує своє завдання, виконує його та робить відмітку про виконання (усі учасники можуть додавати документи, коментарі, фото);



у системі розміщаються та зберігаються усі відповідні документи, посилання на фото- та відеоальбоми, створені у хмарному сховищі Google, коментарі, завдання.

Як формувати звітність?

Звітність зручно формувати у таблиці EXCEL, до якої вносяться текстові та числові дані: дата здійснення перевезень, отримувачі та надавачі допомоги, опис вантажу, обсяг вантажу та посилання на підтверджуючі фото- та відеоматеріали.

Приклад звітності у EXCEL [ТУТ](#)

2.3.2. УПРАВЛІННЯ ТРАНСПОРТОМ

Алгоритм організації перевезень логістом/диспетчером чи відповідальною особою:

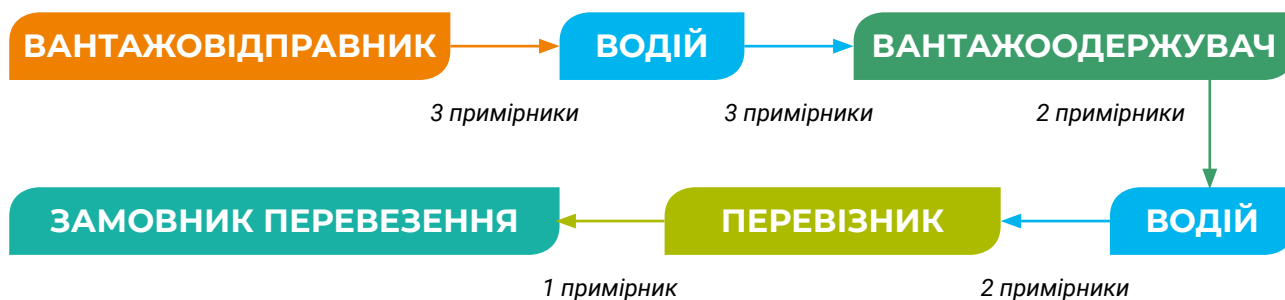
- 1. Пошук необхідного вантажу** через партнерів, територіальні громади, міжнародні та українські донорські організації, громадські організації тощо та ВАГ.
- 2. Пошук варіанту перевезення** через логістичний майданчик ВАГ DELLA™ або через партнерів та ВАГ.
- 3. Розроблення оптимального маршруту** руху транспорту.
- 4. Координація процесу** завантаження/ розвантаження транспортного засобу.
- 5. Координація руху** автотранспортних засобів у логістичних ланцюгах постачання.
- 6. Організація документообігу.**
- 7. Оперативне управління** перевезеннями: взаємодія з водіями, представниками компаній-перевізників та іншими учасниками перевезень.

2.3.3. ДОКУМЕНТООБІГ

Які документи оформляються під час здійснення перевезень?

1. **Договір про перевезення** укладається між замовником та перевізником на відповідний термін або до кінця року.
2. **Заявка** є документом, який підтверджує наміри перевезення. Вказана у заявці інформація в подальшому використовується для організації логістичного процесу та оформлення документів.
3. **Товарно-транспортна накладна** – документ, який передається з рук в руки та є тим документом, який підтверджує факт переміщення матеріальних цінностей.

Алгоритм руху ТТН



4. **Акт прийому-передачі або видаткову накладну** вантажовідправник додає до ТТН.
5. **Рахунок-накладну** з розрахунком вартості замовлення перевізник надає замовнику.
6. В **Акті виконаних робіт** перевізник вказує маршрут, відстань та суму перевезення.
7. **Списки отримувачів допомоги** формуються при передачі допомоги кінцевим бенефіціарам та є підтверджуючим документом надання допомоги тим, хто її потребує.

Зразки вищевказаних документів [ТУТ](#)



РЕКОМЕНДУЄМО

керівникам територіальних громад, які надають чи отримують допомогу, для підвищення ефективності логістичного процесу призначити відповідальну особу в громаді, яка буде керувати логістичним процесом та отриманням/наданням допомоги; контролювати транспортні перевезення та формувати звітності.

Функціонал особи, відповідальної за логістичний процес:

- Володіти інформацією, хто саме потребує допомоги і в якому обсязі. Сформувати списки жителів по категоріях та їх потреби, щоб у будь-який момент часу можна було зробити замовлення необхідних ресурсів.

- Формувати документацію прийому/передачі допомоги; забезпечити її зберігання для подальших потреб (узагальнення, звітування, можливого аудиту).

- Володіти інформацією щодо руху транспорту; контактних даних водія; місця та часу завантаження/розвантаження та організувати вчасне завантаження/розвантаження транспорту. Під час логістичного процесу тримати зв'язок з усіма учасниками, щоб уникнути непорозумінь та вчасно виконати відповідні роботи.

- Організувати збір допомоги, якщо це громада-донор, або розподіл та роздачу допомоги особам, які її потребують, якщо це громада-отримувач. В обох випадках важливо організувати дієві комунікаційні канали з надавачами/отримувачами: вайбер, телеграм, фейсбук чи інші групи для оповіщення.

2.4. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ВАНТАЖІВ

2.4.1. ВЕЛИКОГАБАРИТНІ ВАНТАЖІ

При перевезенні великогабаритних вантажів необхідно:

- дотримуватись правил, встановлених законодавством;
- мати дозвіл на перевезення таких вантажів;
- вибрати надійний транспорт;
- враховувати особливості процесу завантаження/розвантаження та потребу у додатковій техніці чи людському ресурсі.

Великогабаритні вантажі перевозяться:

тралами; причепами; напівпричепами; тягачами; різними типами кузовів.

Великогабаритними вважаються вантажі, габарити яких перевищують:

16,5 м	18,5 м	2,5 м	4 м	42 т
довжина (напівпричіп)	довжина (причіп)	ширина	висота	маса

Приклад перевезення великогабаритних вантажів у Кейсі 4

2.4.2. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ХУДОБИ

Законодавством передбачені «Правила транспортування тварин», затверджені [Постановою КМУ від 16 листопада 2011 р. №1402](#). У [Додатку 1](#) до даних правил (ст. 7) визначено мінімальну площу поверхні спеціальних транспортних засобів для різних видів тварин. Засоби перевезення повинні містити маркування, що означає наявність живих тварин, і знак, що вказує на їх вертикальне розміщення, а також виключати можливість втечі тварин. Вимоги до автомобільних транспортних засобів, за допомогою яких здійснюється перевезення тварин (ст. 36). При перевезенні тварин особа, що її супроводжує, зобов'язана мати при собі довідку від ветеринара, що підтверджує стан здоров'я тварини.

Приклад релокації тварин у Кейсі 3

2.4.3. ВИВЕЗЕННЯ ТА ЗБЕРІГАННЯ ВРОЖАЮ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ

Блокування портів, руйнування логістичних шляхів, складських та елеваторних потужностей, пошкодження енергетичної інфраструктури через військові дії російської федерації спричинили великі проблеми аграріям для вивезення, продажу та зберігання зерна. Для вирішення проблеми було налагоджено логістику залізничним та автомобільним транспортом, а для збереження зерна використовувались спеціальні рукави.

Полімерні рукава – альтернативний спосіб зберігання зерна

- Зроблені з матеріалу для зберігання харчових продуктів.
- Всередині рукава утворюється закрите середовище.
- Продукція консервується.
- Шкідники, бактерії, грибок гинуть.
- На одному гектарі можна зберігати 5000 т зерна.
- Температурний режим від -50°C до +50°C.
- Найоптимальніший розмір: 2,7 м x 60 м.
- Вміщує 200 т зерна.
- Зерно завантажується спецтехнікою.



Програми, які надавали рукава:



USAID – Агентство США з міжнародного розвитку (англ. *United States Agency for International Development, USAID*) – незалежне агентство федерального уряду США

www.facebook.com/USAID
www.facebook.com/USAIDUkraine
www.facebook.com/usaid.agro



ФАО – Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО) (англ. *Food and Agriculture Organization, FAO*) – міжнародна організація під патронатом ООН

www.facebook.com/UNFAO

Як аграріям отримати полімерні рукава від держави та грантодавців?



Зробити заявку у [Державному аграрному реєстрі](#).

2.4.4. РЕЛОКАЦІЯ БІЗНЕСУ, ЗАСОБІВ ВИРОБНИЦТВА

Рекомендації керівникам територіальних громад:

- Щоб допомогти підприємцям релокувати бізнес, необхідно допомогти їм заповнити заявку на [e-tender](#) для участі у програмі.

- При можливості прийняти у громаді релокований бізнес необхідно напрацювати інвестиційну пропозицію, розмістити її на сайті та максимально поширювати на інформаційних ресурсах партнерів.

- Для здійснення перевезень великогабаритних вантажів, зерна, худоби шукати спеціальну техніку за допомогою логістичного майданчика ВАГ на сайті [Della](#).

2.5. МІЖНАРОДНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ТА ПАРТНЕРСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ З ДОСТАВКИ ВАНТАЖІВ

Як привезти допомогу з-за кордону?

- 1. Знайти закордонну організацію чи громаду, яка може надати допомогу** ([див. п. 3.2](#)).

- 2. Знайти перевізника, який перевезе вантаж в Україну.** Пошук можна розпочати з партнерів ВАГ ([див. п. 3.2](#)) чи учасників логістичного майданчика ВАГ на платформі DELLA™ ([див. п. 2.6](#)). Можна також звернутися за послугами до компаній, які здійснюють міжнародні перевезення або логістичних компаній [ТОВ «Нова пошта»](#) чи [ТзОВ «ТОРГОВИЙ ДІМ «МІСТ ЕКСПРЕС»](#). Зокрема ВАГ здійснила перевезення генераторів з Німеччини у Миколаїв спільно з [ТОВ «Імпортброк»](#).

- 3. Перевезти вантаж з-за кордону.** Міжнародні перевезення здійснюються на умовах, визначених міжнародними договорами про автомобільне сполучення, [Законом України «Про автомобільний транспорт»](#) та [Митним кодексом України](#).

На період дії воєнного стану гуманітарний вантаж пропускається через митний кордон України у першочерговому! порядку без обов'язкового попереднього митного декларування та без сплати митних платежів, за умови наявності його отримувача у [Єдиному реєстрі](#) отримувачів гуманітарної допомоги відповідно до [Постанови КМУ від 1 березня 2022 р. № 174](#).

Для включення до Єдиного реєстру і визнання допомоги гуманітарною потрібно:

- заповнити [електронну форму заяви](#) про реєстрацію юридичної особи отримувачем гуманітарної допомоги із зазначенням коду ЄДРПОУ.
Для визнання вантажу гуманітарною допомогою, отримувач повинен через автоматизовану систему подати електронну форму заяви про визнання вантажів гуманітарною допомогою та письмову згоду на її одержання, в якій зазначаються:
 - повне найменування отримувача гуманітарної допомоги;
 - місцезнаходження, номер телефону; код ЄДРПОУ;
 - номер в Єдиному реєстрі;
 - товарна група вантажу, її характеристики, вага кожної товарної групи та деталізований склад згідно з даними [Державного класифікатора](#).
- зазначити необхідну інформацію та завантажити електронні документи, відповідно до [Положення](#), затвердженого [Постановою КМУ від 9 жовтня 2020 р. № 927](#);
- завантажити копію установчого документа у форматі PDF, якщо такий документ не оприлюднено на порталі електронних сервісів Мін'юсту.

Документи, необхідні при перетині кордону:

- **Декларація про перелік товарів, що визначаються гуманітарною допомогою** – створюється в електронній формі або роздруковується разом з QR-кодом та подається у паперовій формі митним органам. Зразок – [Форма декларації](#)

- **Гарантійний лист кінцевого користувача товарів гуманітарної допомоги** – оформлюється кінцевим користувачем, яким є орган військового управління, визначений Міністерством оборони, правоохоронний орган, інше військове формування, Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації чи підпорядкований підрозділ, визначений нею, військові адміністрації, утворені відповідно до законодавства або інший суб'єкт, що здійснює боротьбу з тероризмом. Зразок – [Форма гарантійного листа](#)

- **Міжнародна автомобільна накладна (CMR)** – цією вантажною накладною підтверджуються усі договори перевезення відповідно до [Конвенції про автоперевезення](#). CMR складається в чотирьох примірниках, які підписують відправник і перевізник. Перший примірник передається відправнику, другий – супроводжує вантаж, а третій і четвертий екземпляри (для розрахунків) – залишаються у перевізника. Зразок – [Форма CMR](#)



ВАЖЛИВО!

Контроль фактичного отримання товарів веде кінцевий користувач: облік, дотримання гарантійних зобов'язань. Кінцевий користувач не пізніше трьох днів з дня отримання товарів інформує Державну службу експортного контролю про їх отримання (із зазначенням найменування та кількості фактично отриманих товарів) з надсиланням засвідченої копії раніше оформленого гарантійного листа.

Відповідальність учасників перевезень

- **Відправник** несе відповідальність за всі витрати, шкоду і збитки, заподіяні перевізнику внаслідок неточності або недостатності даних, наведених у накладній.

- **Перевізник** зобов'язаний під час прийняття товарів до перевезення перевіряти точність відомостей щодо кількості вантажних місць, їх маркування, номерів, зовнішнього стану та пакування. У разі неможливості проведення такої перевірки необхідно внести відповідний запис до CMR.

- **Перевізник** несе відповідальність за переміщення товарів через митний кордон України та недопущення приховування товарів від митного контролю чи подання документів, що містять неправдиві відомості.

2.6. ЛОГІСТИЧНИЙ МАЙДАНЧИК ВАГ НА ПЛАТФОРМІ DELLA™

The screenshot displays the DELLA platform interface for freight transport. At the top, there's a navigation bar with 'Україна' and 'Ukr' selected. Below it, a header section includes 'Автоперевезення' and 'Додати вантаж', 'Додати транспорт', 'Пошук вантажів і транспорту'. The main content area is divided into several sections:

- Вантажі для перевезення Україна - Україна:** A table listing various transport offers with columns for route, weight, and price. Examples include:

10.04-12.04	Київ (UA) — Нові Петрівці (UA)	сонячні панелі	0,9 т
11.04	Запоріжжя (UA) — Дніпро (UA)	макулатура у тир...	22 т 86 м³
10.04	Дніпро (UA) — Харків (UA)	метал в рулоні на картку	22 т 86 м³
- Вантажні перевезення України. Статистика цін:** A line graph showing price trends for various routes over time.
- Курси валют України:** A section showing exchange rates for USD (36,51 грн) and EUR (40,15 грн).
- Пошук попутних вантажів:** A search filter for finding co-loads, with dropdowns for origin and destination.
- Пошук попутних машин:** A search filter for finding co-transport vehicles, with dropdowns for origin and destination.
- Розрахунок відстані:** A section for calculating distances between various cities like Київ, Львів, Одеса, etc.
- Ціни на вантажні перевезення:** A table showing specific prices for routes like Харків - Одеса, Ужгород - Київ, etc.

Мета створення логістичного майданчика ВАГ

Прискорення пошуку вантажів та перевізників допомоги шляхом об'єднання перевірених, верифікованих учасників та налагодження ефективної комунікації між ними.

Що таке логістичний майданчик ВАГ?

Це створена на платформі DELLA™ група користувачів, представників організацій-партнерів ВАГ та громад з направленням на надання, отримання та перевезення донорської допомоги.

На платформі DELLA™ можна:

- З'ясувати орієнтовну вартість перевезень та ознайомитись зі статистикою цін на перевезення.
- Здійснювати пошук вантажів чи транспорту в межах України.
- Здійснювати пошук міжнародних вантажів та міжнародного транспорту.
- Розмістити своє оголошення щодо перевезень.
- Відслідковувати свої перевезення.
- Знайти партнерів для організації перевезень.
- Долучитися до логістичного майданчика ВАГ.

Перевізники, що зареєстровані на платформі DELLA™:

01 Проходять обов'язкову реєстрацію.

02 Надають державні документи на свій вид діяльності.

03 Надають ліцензію на міжнародні та внутрішні перевезення.

Додатковий логістичний майданчик ВАГ

Впроваджено на платформі для позиціювання групи ВАГ як верифікованого представника з направленням на перевезення гуманітарної допомоги.

Яку додаткову можливість дає логістичний майданчик ВАГ?



Убезпечує учасників від шахрайських дій, які трапляються з боку псевдоволонтерів чи недобросовісних перевізників.



Учасники можуть комунікувати між собою без прямих телефонних контактів, реагувати на замовлення у зручний для кожного час.



Пришвидшує пошук перевізників та вантажі від благодійних фондів та територіальних громад.



Розширює пошук волонтерських організацій, благодійних фондів, які надають допомогу або працюють на пільгових умовах.

Хто є учасниками логістичного майданчика на платформі DELLA™?

До логістичного майданчика долучено партнерів ВАГ: перевірених перевізників, представників волонтерських, благодійних організацій та фондів, територіальних громад.

На даний час логістичний майданчик ВАГ об'єднує 40 представників територіальних громад, компаній та організацій.

Інструкція, як зареєструватися на платформі DELLA™ [ТУТ](#)

Інструкція, як доєднатися до логістичного майданчика ВАГ [ТУТ](#)

РОЗДІЛ 03



СПІВРОБІТНИЦТВО ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

3.1. ЗАКОНОДАВЧА ТА МЕТОДОЛОГІЧНА БАЗА СПІВРОБІТНИЦТВА

Законодавча основа для кооперації ресурсів ОМС

1. Конституція України, ст.142
2. Європейська хартія місцевого самоврядування, ст.10
3. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»
4. Закон України «Про співробітництво територіальних громад» (в редакції від 12.01.2023)
5. Бюджетний Кодекс України
6. Цивільний Кодекс України
7. Наказ Мінрегіонбуду від 15.08.2014 р. №225 «Про затвердження Порядку формування та забезпечення функціонування реєстру про співробітництво територіальних громад»
8. Наказ Мінрегіонбуду від 27.08.2014 р. №233 «Про затвердження Примірних форм договорів про співробітництво територіальних громад»



Конституція України, ст.142

Територіальні громади сіл, селищ і міст можуть **об'єднувати на договірних засадах об'єкти комунальної власності, а також кошти бюджетів** для виконання спільних проектів або для спільного фінансування (утримання) комунальних підприємств, організацій та установ, створювати для цього відповідні органи і служби.



Європейська хартія місцевого самоврядування, ст.10

Місцеві влади мають право, здійснюючи свої повноваження, **співробітничати та, в межах закону, створювати** консорціуми з іншими місцевими владами для виконання завдань, що становлять спільний інтерес.



ЗУ «Про співробітництво територіальних громад»

Стаття 1

Співробітництво територіальних громад – відносини між двома або більше територіальними громадами, що здійснюються на договірних засадах у визначених цим Законом формах з метою забезпечення соціально-економічного, культурного розвитку територій, підвищення якості надання послуг населенню на основі спільних інтересів та цілей, ефективного виконання органами місцевого самоврядування визначених законом повноважень.

Договір про співробітництво – договір про умови співробітництва територіальних громад, що визначає форму співробітництва, зобов'язання та відповідальність сторін – суб'єктів співробітництва, джерела та обсяги його фінансування.

Спільний проект – комплекс спільних заходів, що здійснюються органами місцевого самоврядування суб'єктів співробітництва за рахунок коштів місцевих бюджетів та інших не заборонених законодавством джерел і спрямовані на соціально-економічний, культурний розвиток територій.

Стаття 2

Співробітництво ґрунтується на принципах: законності, добровільності, взаємної вигоди, прозорості та відкритості, рівноправності учасників, взаємної відповідальності суб'єктів співробітництва за його результати.



Цивільний Кодекс України

Стаття 169. Правові форми участі територіальних громад у цивільних відносинах

Територіальні громади **діють у цивільних відносинах на рівних правах з іншими учасниками** цих відносин.

Територіальні громади можуть створювати юридичні особи публічного права (комунальні підприємства, спільні комунальні підприємства, навчальні заклади тощо) у випадках та в порядку, встановлених Конституцією України та законом.

Територіальні громади можуть створювати юридичні особи приватного права (підприємницькі товариства тощо), брати участь в їх діяльності на загальних підставах, якщо інше не встановлено законом.

Стаття 172. Органи, через які діють територіальні громади у цивільних відносинах

Територіальні громади **набувають і здійснюють цивільні права та обов'язки через органи місцевого самоврядування** у межах їхньої компетенції, встановленої законом.



Стаття 4. Форми співробітництва

ч.3, Співробітництво може здійснюватися в одній формі або поєднувати елементи кількох форм (договір про співробітництво з поєднанням кількох форм співробітництва). До відносин сторін у договорі про співробітництво з поєднанням кількох форм співробітництва застосовуються положення цього Закону, що регулюють відносини, елементи яких містяться в зазначеному договорі.

Стаття 7. Комісія

ч.4, Засідання комісії можуть проводитися дистанційно в режимі відеоконференції

Порядок проведення дистанційних засідань комісії визначається відповідною комісією та повинен забезпечувати: можливість реалізації прав членів комісії; ідентифікацію особи, яка бере участь у засіданні комісії; встановлення та фіксацію результатів голосування щодо кожного питання; обов'язковість відеозапису та одночасну трансляцію на офіційних веб-сайтах усіх суб'єктів співробітництва.

Відеозапис дистанційного засідання комісії є невід'ємною частиною протоколу засідання комісії.

Стаття 8. Схвалення проекту договору про співробітництво

Сільські, селищні, міські голови **протягом 15 днів** після завершення підготовки комісією проекту договору про співробітництво забезпечують внесення на розгляд відповідних рад питання про його схвалення.

Рішення про схвалення проекту договору про співробітництво приймається сільськими, селищними, міськими радами протягом 30 днів з дня внесення відповідного питання на розгляд ради.

Стаття 9-2. Додатковий договір про приєднання до співробітництва

- укладається в письмовій формі сільськими, селищними, міськими головами після схвалення його проекту всіма сільськими, селищними, міськими радами, які раніше схвалили проект договору про співробітництво
- повинен містити: найменування сільських, селищних, міських рад суб'єктів співробітництва; відомості про раніше укладений договір про співробітництво; умови договору про співробітництво, які змінюються та/або доповнюються у зв'язку з приєднанням нової територіальної громади до співробітництва; найменування суб'єкта співробітництва, відповідального за передачу одного примірника додаткового договору центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері розвитку місцевого самоврядування, для внесення змін до реєстру про співробітництво територіальних громад; порядок набрання чинності додатковим договором

Примірна форма додаткового договору про приєднання до співробітництва визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері розвитку місцевого самоврядування.

Рекомендації керівникам територіальних громад

Об'єднувати зусилля громад – це стає потужною силою, здатною ефективно вирішувати будь-які завдання.

Задля прискорення відновлення України територіальним громадам в першу чергу варто розглянути різні варіанти співпраці у таких сферах:



Бюджету та фінансів

територіальні громади, які мають перевиконання бюджетів, можуть передавати субвенцію зі свого бюджету бюджетам територіальних громад, у яких є пошкодження/руйнування приміщень комунальної власності та інші проблеми, спричинені військовими діями.



Соціального захисту населення

передача продуктів харчування, медикаментів, засобів гігієни та інших необхідних речей з територіальних громад, які розміщені у відносно безпечних регіонах у територіальні громади, які опинилися на межі зіткнення, для подальшої передачі жителям та ВПО, які потребують допомоги.



Житлово-комунального господарства

передача будівельних матеріалів, комунальної техніки та інших ресурсів, у тому числі позичково, територіальним громадам, які потерпіли від бойових дій.

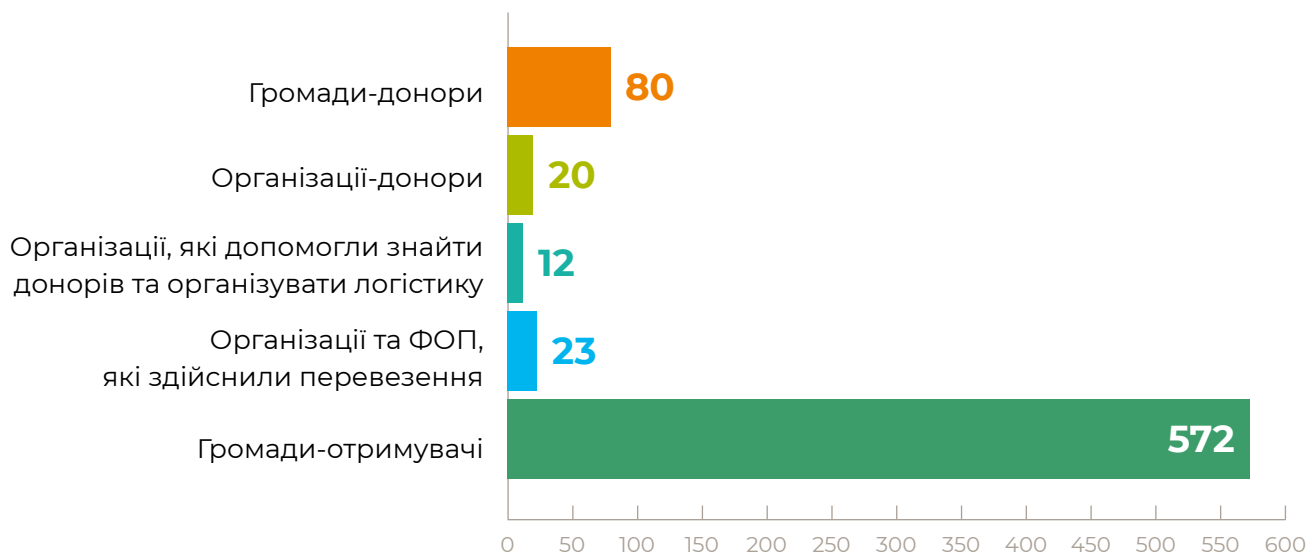


В інших сферах соціально-економічного і культурного розвитку, освіти, охорони здоров'я, регулювання земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища, забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян тощо: участь фахових спеціалістів територіальних громад у консультуванні своїх колег; обмін досвідом та інше.

3.2. СПІВПРАЦЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРОДОВОЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

3.2.1. СПІВПРАЦЯ МІЖ ГРОМАДАМИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯМИ/ КОМПАНІЯМИ, ДОНОРАМИ ТА ВОЛОНТЕРАМИ

В проєкті «Згуртовані громади» взяли участь:



Партнерство між територіальними громадами в рамках проєкту «Згуртовані громади»

Громади, котрі знаходяться у тилу, активно працюють зі своїми мешканцями, підприємцями, керівниками бізнесових структур і навіть з міжнародними партнерами щодо отримання допомоги та передачі її іншим територіальним громадам, їх мешканцям та ВПО. Таким чином налагодилось партнерство між громадами-донорами та громадами, які потребують допомоги.

Партнерство між громадами відбувається за такими напрямками:

- передача коштів з місцевого бюджету на відновлення інфраструктури;
- надання допомоги продуктами харчування та речами першої необхідності для жителів; будівельними матеріалами для відновлення пошкоджених будівель; засобами для освітлення (фонарики, свічки) та обігріву приміщень (буржуйки, каміни, дрова);
- прийом дітей із супроводжуючими особами з деокупованих територій для психологічної реабілітації, відпочинку та ознайомлення з особливостями ведення господарства регіону;
- консультаційна підтримка.

Детальніше про партнерство між громадами [тут](#)

Партнери проекту «Згуртовані громади», які допомагають організувати логістику, знайти донорів та надавали вантажі

Назва організації

Херсонська обласна військова адміністрація
www.facebook.com/khoda.gov.ua

ТОВ «Нова пошта»
www.facebook.com/NPhumanitarian

ФУНДАЦІЯ ОЛЕНИ ЗЕЛЕНСЬКОЇ
zelenskafoundation.org

Асоціація «Об'єднання прикордонних органів самоврядування Закарпаття»
www.facebook.com/profile.php?id=100077730446063

Берегівська районна Мальтійська служба допомоги
www.facebook.com/BJMSZ

БФ «ЛЮДИНА»
human.org.ua
www.facebook.com/humanfund

БФ «БРАТТЯ»
www.facebook.com/profile.php?id=100083319355504

ГО «МІСТО СИЛИ»
www.facebook.com/mistoo.sily

Благодійний фонд «БО «Патріотична Україна»
www.facebook.com/Благодійний-фонд-БО-Патріотична-Україна-109460288453677

БО «ЦЕНТР ВОЛОНТЕРСТВА ТА ЗАХИСТУ»
www.facebook.com/LvivVolunteeringCenter

БО «БТ «МЕРЕЖА» м. Кривий Ріг
www.facebook.com/merejaKR

Чим можуть допомогти?

Пошук донорів та розподіл допомоги між громадами Херсонської області.

Організація безкоштовних перевезень у рамках програми сталого партнерства «Гуманітарна Пошта України».

Надання товарів першої необхідності, підтримка будинків сімейного типу.

Пошук необхідної допомоги через громади – учасники асоціації та міжнародні організації.

Надання харчів, засобів гігієни, ліків тощо.

Надання допомоги людям, громадам, організаціям різними товарами критичної необхідності.

Пошук необхідної допомоги через міжнародні організації та її розподіл між громадами Запорізької області через хаб Широківської громади.

Надання гігієнічних та продуктових наборів населенню та суб'єктам соціальної сфери у громадах Херсонської, Миколаївської, Запорізької областей.

Пошук допомоги для ВПО.

Отримання допомоги від міжнародних донорів та її передача цивільному населенню та медичним установам.

Надання продуктових наборів.

3.1.2. МІЖНАРОДНА ДОПОМОГА ЧЕРЕЗ ПАРТНЕРСТВО

Назва організації	Чим можуть допомогти?
Ізраїльський центр міжнародного співробітництва МАШАВ www.facebook.com/MASHAVisrael	промислові генератори
ГО «Німецько-Український форум» (м. Берлін, Німеччина) www.d-u-forum.de/uk	промислові генератори
Проект USAID «Зміцнення громадської довіри» (UCBI-III)	промислові генератори
Шведська урядова агенція MSB www.msb.se/sv www.facebook.com/MSBse	модульні будиночки для пунктів незламності

Пошук міжнародних організацій донорів можна здійснити через Всеукраїнську асоціацію громад, яка:

- є членом Європейського альянсу сільських громад (European Rural Community Alliance ERCA);
- є учасницею Європейського альянсу міст та регіонів для відновлення України (European Alliance of Cities and Regions for the reconstruction of Ukraine);
- бере участь у Конференції регіональних та місцевих органів влади Східного Партнерства (CORLEAP);
- представлена у Європейському сільському парламенті;
- є почесним членом Європейської асоціації LEADER для сільського розвитку (ELARD).

ВАГ співпрацювала та/або співпрацює з:

- Програмою USAID з аграрного та сільського розвитку (АГРО)
- Проектом «Німецько-український агрополітичний діалог» (АПД)
- Проектом ПРООН «Мери за економічне зростання»
- Програмою Світового банку за фінансового сприяння ЄС «Підтримка прозорого управління земельними ресурсами в Україні» (Land Transparency)
- ГО «Німецько-Український форум»
- Мальтійською службою допомоги (Beregszászi Járási Máltai Szeretetszolgálat)

3.3. ЧОМУ ПОТРІБНО СТВОРЮВАТИ ЛОГІСТИЧНІ КЛАСТЕРИ ТА ХАБИ

Транспортно-логістичний кластер (ТЛК) – це географічна агломерація компаній, підприємств, організацій, що виконують різноманітні логістичні операції (транспортування, складування, перевантаження, експедирування та ін.) та сприяють наданню логістичних послуг.

Кластер – це концентрація діяльності на зв'язках та відносинах між учасниками та синергетичний ефект співпраці, нового досвіду, командної роботи, взаємодії учасників, який у разі перевищує ефект діяльності кожного учасника окремо.

Унікальний ТЛК, створений Всеукраїнською асоціацією громад



Для чого потрібні логістичні хаби?

- Логістичний хаб може приймати великі партії різноманітних вантажів від різних донорів.
- З логістичного хабу можна перевозити невеликі партії вантажів у місця важкої доступності меншими автівками та аналогічно довозити до пунктів завантаження великих авто невеликі партії товарів.
- Товар можна фасувати/пакувати у менші упаковки, формувати комплекти для роздачі з великим переліком необхідних речей чи продуктів з розрахунку на оптимальні терміни забезпечення потреб осіб постраждалих від війни.
- Можна розвантажувати/завантажувати автівки у будь-який зручний час.

Логістичний хаб – масштабний складський комплекс, що об'єднує вантажні потоки, де обробляються великі обсяги вантажів та перерозподіляються іншим отримувачам.

Місце розташування планується відповідно до зручності транспортної розв'язки так, щоб вантаж можна було легко доставляти до хаба та перенаправляти іншим отримувачам.

Передумови створення логістичних хабів:

01

Для вчасного надання допомоги особам, які постраждали від війни, необхідна концентрація вантажів на складах, розміщених на оптимальних відстанях від зони бойових дій і до скупчення вимушених переселенців.

02

Об'єднання зусиль декількох громад для формування необхідного об'єму вантажу потребує організації довозення вантажів малими автівками до пункту завантаження великого авто, оскільки одна територіальна громада може зібрати 3-5 тонн допомоги, що становить 15-25% вантажу, необхідного для завантаження великої автівки.

03

Розподіл та розвезення вантажу жителям, які проживають у різних населених пунктах, доцільно здійснювати малими автівками. З іншого боку, перевезення вантажів на великі відстані економічно ефективніше здійснювати великими партіями орієнтованою вагою 20 тонн або об'ємом 80 кв. м. Отже, виникла потреба перевантаження товарів з більших авто на менші.

04

Потреба у перевантаженні товарів з менших автівок у більші та навпаки – з великих у менші, спричинена також поганою якістю доріг, особливо на межі зіткнення з РФ, та можливістю руху великих автівок (фур) лише по автомагістралях. В той час, коли менші автівки можуть рухатись і по бездоріжжю.

05

Для задоволення першочергових потреб осіб, постраждалих від війни, необхідно сформувати пакети, коробки, бокси з різними продуктами харчування та необхідними речами в невеликих кількостях з розрахунку на 7-14 днів. Це потребує додаткових дій з фасування та пакування вантажів.



06

Недостатня можливість оптимально організувати процес перевантаження товару з великої автівки у менші і навпаки з урахуванням часу та людського ресурсу.

МОЖНА ШВИДКО НАДАТИ ДОПОМОГУ ТИМ, ХТО ЇЇ ПОТРЕБУЄ, У БУДЬ-ЯКИЙ ЧАС!

Приклад створення логістично-гуманітарного хаба у Кейсі 2.

3.4. УСПІШНІ КЕЙСИ ВЗАЄМОДОПОМОГИ

КЕЙС 1. ЛАНЦЮГ ВЗАЄМОДОПОМОГИ ВІД ЗАКАРПАТТЯ ДО ЗАПОРІЖЖЯ. ЯК ГРОМАДИ ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЕЙ ПІДТРИМАЛИ ЗАПОРІЗЬКУ ОБЛАСТЬ.

Як це працювало?

Двадцятитонну автівку частково завантажували на Закарпатті, оскільки там громади отримували більше допомоги з-за кордону, ніж інші. Потім автівка рухалась за наміченим маршрутом. Її довантажували громади, розміщені на визначеному шляху або на оптимальній відстані від маршруту. Деякі громади довозили вантажі невеликими бусами до точки завантаження та перевантажували їх в автівку, яка прямувала до хаба Широківської громади Запорізької області. Таким чином до хаба автівка прибувала максимально заповнена вантажем.

40 територіальних громад взяли участь у логістичному ланцюзі, серед них:

- **Закарпатська область:** Оноківська та Великоберезнянська;
- **Івано-Франківська область:** Рожнівська, Букачівська, Чернелицька, Верховинська, Вигодська, Зеленська, Коршівська, Білоберізька;
- **Львівська:** Заболотцівська, Куликівська, Щирецька;
- **Тернопільська:** Великогаївська, Шумська;
- **Чернівецька:** Мамалигівська, Ванчиковецька, Волоківська;
- **Хмельницька:** Маківська, Летичівська, Деражнянська, Вовковинецька, Мироліубненська, Лісовогрінівецька, Щиборівська, Крупецька;
- **Вінницька:** Якушинецька.

Також допомагали Малтійська служба допомоги Берегівського району Закарпатської області, волонтери з м. Умань та с. Конели Черкаської області, регіональний координатор ВАГ у Закарпатській області Іван Дем'янчук, Благодійний фонд «Браття», м. Запоріжжя.

Результат: доставлено понад 200 тонн допомоги до хаба у Широківській громаді.



Передача допомоги з Закарпаття у Запоріжжя



Участь громад Тернопільщину у логістичному ланцюзі

КЕЙС 2. ЛОГІСТИЧНО-ГУМАНІТАРНИЙ ХАБ ШИРОКІВСЬКОЇ ГРОМАДИ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

Хаб Широківської громади – це склади, які різні донори наповнюють вантажами допомоги.

Тут відбувається фасування та розподіл допомоги. З хаба допомога передається ВПО Широківської громади, а також перевозиться до інших громад Запорізької області.

Хаб має підтримку від Мальтійської служби допомоги Бергівського району Закарпатської області, асоціації ОМС «Об'єднання прикордонних органів самоврядування Закарпатської області», БФ «Браття» (м. Запоріжжя).



Виїзний хаб у дії: передача допомоги ВПО працівниками Широківської громади

Передумови створення хаба:

- Вигідне територіальне розміщення хаба у передмісті Запоріжжя на правому березі Дніпра, що є перевагою для безпечної доставки вантажів із західних областей.
- Велике скупчення у Запоріжжі біженців з різних територіальних громад Запорізької області.
- Постійний потік біженців з м. Маріуполя Донецької області через Широківську ТГ.
- Одновременне перебування у громаді понад 2000 ВПО.

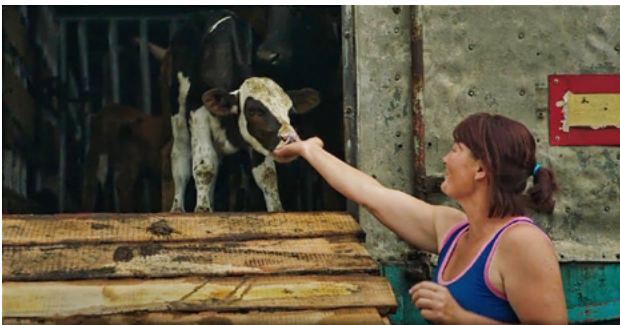
КЕЙС 3. ПЕРЕВЕЗЕННЯ ПОГОЛІВ'Я ВРХ З КОСТЯНТИНІВСЬКОЇ ГРОМАДИ ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ ДО СЕРГІЇВСЬКОЇ ГРОМАДИ МИРГОРОДСЬКОГО РАЙОНУ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Яку допомогу надано?

Релокація бізнесу – перевезення поголів'я ВРХ до Сергіївської громади Миргородського району Полтавської області.

Кому надано допомогу?

Родина Кіріченків-Пономарьових із села Маркове Костянтинівської громади Донецької області. Склад родини – 17 осіб, з них 9 дітей.



Перевезення та випас худоби

Результат: родина **продовжила розвивати сімейну ферму на новому місці та започаткувала виробництво крафтових сирів під ТМ «Марківчанка».**

Що саме перевозилось?

21 голова великої рогатої худоби, в тому числі 14 дійних корів, 2 телички, 2 бички.

Чим допомогла Сергіївська громада?

- Надали у селі будинок для родини з господарськими будівлями та городом.
- Надали в користування пасовища для худоби.
- Допомогли з заготівлею кормів, будівництвом літніх таборів, ремонтом хліва. Локальний фонд підтримки, утворений кількома сусідніми громадами, в тому числі Сергіївською, виділив безвідсотковий кредит у розмірі 200 000 грн.



Зараз ферма вже створює нові робочі місця та сплачує податки, які йдуть на розвиток громади.

Детальніше – [ТУТ](#)

КЕЙС 4. ЗИМА НЕЗЛАМНОСТІ: СТІЙКІСТЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ТА ПОДОЛАННЯ ТЕМРЯВИ

Зима 2022-2023 стала надскладним викликом для України. Значні руйнування будівель ворожими військами залишили багатьох українців без даху над головою. Численні ракетні удари російських агресорів по об'єктах енергетичної інфраструктури залишили міста і села без електроенергії. Але холод і темрява не злякали українців, а навпаки додали ще більше стійкості, незламності та бажання перемогти ворога. При здійсненні логістики ВАГ надавала перевагу пошуку та перевезенням вантажів, які допомогли б українцям пережити зиму.

Для потреб громад доставлено:

25 жовтня 2022 р.

2200 спальних мішків

для напівзруйнованих деокупованих громад Херсонщини від Фондації О.Зеленської



Роздача у с. Осокорівка Нововоронцовської громади

28 жовтня 2022 р.

800 електроковдр та 400 електрообігрівачів

для деокупованого Високопілля від Фондації О.Зеленської



Розвантаження у смт Високопілля Херсонської області

14 листопада 2022 р.

2 генератори (потужність 410 кВА і 220 кВА)

для лікарень м.Херсон від USAID «Зміцнення громадської довіри» (UCBI-III)



Завантаження генераторів у м. Новомосковськ

8 грудня та 28 грудня 2022 р.

Дрова

для жителів Чернобаївської громади Херсонської області від громад Хмельниччини



Розвантаження у Чернобаївській громаді

13 грудня 2022 р.

200 бензинових генераторів (потужність 2,5 кВт), 2300 електрообігрівачів для пунктів незламності Херсонської області від Фондації О.Зеленської



Завантаження у м.Київ

31 грудня 2022 р.

2 промислові генератори (потужність 55 і 110 кВА) для лікарні м. Нововолинська за сприяння голови Комітету ВРУ з питань енергетики та ЖКП Андрія Геруса



Розвантаження у м.Нововолинськ

31 січня - 15 лютого 2023 р.

25 модульних будиночків для облаштування пунктів незламності у 10 територіальних громадах за сприяння народного депутата Дмитра Соломчука



Пункт незламності в модульному будиночку Авангардівської громади

21 грудня 2022 р.

17 промислових генераторів (потужність 55-250 кВА)

для лікарень та водопровідно-каналізаційного господарства м. Херсона від посольства Ізраїлю в Україні та МАШАВ



Генератори готові до відправлення

18 січня 2023 р.

2 промислові генератори

для Миколаївської області від Німецько-Українського форуму з Німеччини (Ehingen та Wuppertal)



Відправлення генераторів з Німеччини

Доставлено:

- 2200 спальних мішків
- 800 електроковдр
- 2700 електрообігрівачів
- 200 бензинових генераторів (2,5 кВт)
- 21 промисловий генератор (50-250 кВА)
- 2 пересувні генератори (60 і 250 кВА)
- 25 модульних будиночків
- Дрова, свічки, ліхтарики та інші речі

КЕЙС 5. ЧАС СІЯТИ: ПЕРЕДАЧА НАСІННЯ ОВОЧІВ, КУКУРУДЗИ ТА РІПАКУ ДЛЯ ПОСІВНОЇ 2023

За ініціативою USAID на підтримку стійкості агросектору (AGRI-Україна) передано насіння домогосподарствам та фермерам.

Насіння овочів

Надавачі – міжнародні компанії:

- Bayer: 530 кг насіння моркви;
- Enza Zaden, Lark Seeds, Nunhems, Hazera, Seminis, Rijk Zwaan, Syngenta: 401 кг насіння овочів.

Культури для посіву: морква, капуста, редис, томат, огірки, кукурудза, цибуля, кавун, диня, кабачки.

Проміжний результат:

більше 40 тисяч домогосподарств з 382 громад з 23 областей безкоштовно отримали насіння овочів та засіяли близько 30 тисяч соток.

Насіння кукурудзи та ріпаку

Заявки на отримання насіння кукурудзи та ріпаку приймалися від агровиробників, які обробляють від 5 до 500 га, через [ДАР](#).

Області, в яких фермери отримали кукурудзу: Дніпропетровська, Донецька, Харківська, Херсонська, Запорізька, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Київська, Чернігівська, Сумська, Вінницька, Черкаська, Кіровоградська.



Отримання фермерами насіння кукурудзи

Області, в яких фермери отримали насіння озимого ріпаку: Херсонська, Донецька, Запорізька, Харківська, Сумська, Чернігівська.

Проміжний результат:

707 агровиробників отримали до 25 мішків насіння кукурудзи DEKALB загальною вагою 375 т та засіяли понад 15 тис га.

149 агровиробників отримали до 15 мішків насіння озимого ріпаку DEKALB загальною вагою 12,5 т та засіяли понад 5 тис га.

Партнери ВАГ, задіяні у процесі передачі насіннєвого матеріалу:



насіння бренду DEKALB надала міжнародна компанія Bayer



перевезення насіння овочів, кукурудзи та ріпаку – ТОВ «Нова пошта»



фасування та пакування насіння овочів – ТОВ «АгроПак»

Для організації видачі насіннєвого матеріалу задіяно 10 складів та 420 відповідальних осіб.

Очікуваний результат: на засіяних площах очікується зібрати понад 10 тис тонн різних овочів, 120 тис тонн кукурудзи, 15 тис тонн ріпаку.

КЕЙС 6. ВІДПОЧИНОК, ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ТА ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ОСОБЛИВОСТЯМИ ВЕДЕННЯ ДОМАШНЬОГО ГОСПОДАРСТВА ДЛЯ ДІТЕЙ З ДЕОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ

У червні 2022 року, коли Київщина, Житомирщина, Сумщина та Чернігівщина вже були успішно звільнені Збройними силами України, ВАГ організувала спеціальну програму – відпочинок для дітей (разом із супроводжувачами) з прифронтових та деокупованих громад у рекреаційних місцях більш безпечних громад.

Мета програми: психологічна реабілітація дітей після жахливих подій перебування у зонах бойових дій та окупації, а також ознайомлення із самобутністю інших територіальних громад.

Що організували приймаючі громади для своїх гостей?

- проживання та харчування протягом 10 днів;
- дозвілля та відпочинок;
- екскурсії у найцікавіші місця своєї та сусідніх громад;
- тренінги з економічної грамотності;
- ознайомлення з особливостями ведення домашнього господарства.

Які громади приймали у себе гостей?

- Драгівська ТГ Закарпатської області – 23 особи з Роганської ТГ Харківської області.
- Лисецька ТГ Івано-Франківської області – 45 осіб з Тростянецької ТГ Сумської області.

Результат: 68 осіб змогли безкоштовно відновити сили після пережитого жахиття окупації.



Поїздка із смт Рогань Харківської області у с. Драгово

КЕЙС 7. ЗГУРТОВАНІСТЬ: ПІДТРИМКА ГРОМАД, ПОСТРАЖДАЛИХ ВІД ПІДТОПЛЕННЯ

У ніч на 6 червня 2023 року російські окупанти підірвали греблю Каховської ГЕС. Люди майже 80 населених пунктів Херсонської області та міста Херсон залишились без води, харчів, медикаментів. Громади потерпали від знеструмлення. Будинки з усім майном були підтоплені.

Що зробили у проєкті для подолання кризи?

- Надіслали листи-звернення до усіх територіальних громад та до європейських асоціацій з проханням надати допомогу потерпілим громадам.
- Спрямували додаткові кошти на організацію логістики перевезень вантажів.
- Організували доставку вантажів від 16 громад з 8 областей України.

Допомогу надали такі громади:

- Пісочинська селищна, Чугуївська та Південна міські Харківської області;
- Авангардівська селищна Одеської області;
- Сквирська міська та Великодиммерська селищна Київської області;
- Звенигородська міська Черкаської області;
- Мамалигівська, Лівинецька, Рукшинська сільські Чернівецької області;
- Більшівцівська, Буштинська селищні, Дубовецька сільська та Галицька міська громади Івано-Франківської області;
- Ічнянська міська Чернігівської області;
- Межиріцька сільська Дніпропетровської області.

Вони зібрали та передали:

- питну воду;
- мотопомпи, човни, моторні двигуни, генератори, шифер, сонячні батареї, ємності для води, бензопили, комбінезони, тачки, драбини, лопати та інші господарчі товари;
- антисептики, засоби гігієни та для знезараження, постільну білизну, ковдри, рушники, посуд, одяг, взуття та інші речі першої необхідності;
- продукти харчування, корм для тварин.

Отримали допомогу громади:

Дар'івська, Калинівська, Білозерська, Тягинська, Херсонська: м.Херсон (у 5 пунктах видачі допомоги) та Антонівський старостат.



Оперативна група Авангардівської громади працює над ліквідацією наслідків підтоплення у Дар'івці

Результат: доставлено понад 120 тонн допомоги для постраждалих від підтоплення у Херсонській області.

ДОВІДКОВО- ІНФОРМАЦІЙНІ ДАНІ

Усі додатки
до посібника можна
переглянути [ТУТ](#)



Використані
джерела
інформації [ТУТ](#)



ЗГУРТОВАНІ – НЕПЕРЕМОЖНІ!

